

лікування безплідності, епілепсії, алергійних захворювань, усіляких екзем. Насичують простату вітамінами, мінеральними речовинами, амінокислотами, що спричинює помітне підвищення статевої потенції. Вживання перепелиних яєць дає великий лікувальний ефект за лікування аденоми простати. Також перепелині яйця поліпшують самопочуття жінки в період вагітності, за токсикозу, насичують організм вітамінами, амінокислотами, мікроелементами в післяпологовий період, тим самим збільшують кількість молока у матерів – годувальниць.

- За артриту, остеохондрозу, ревматизму, забиття і розтягнень сухожиль 4—5 сирих перепелиних яєць покласти в склянку, залити оцтовою есенцією і залишити на два дні, доки яйця повністю не розчиняться. Додати 100 г несолоного вершкового масла, все збити так, щоб вийшла мазь. Змащувати хворі місця.
- У разі діатезу в дітей. Лимон вимити, порізати, видалити кісточки. Яєчну шкаралупу просушити, стерти на порошок. Посипати цим порошком лимон і давати дитині кілька разів на день.
- Для боротьби зі стійким порушенням моторики шлунка (нудотою вранці, тобто постійним застоєм у шлунку неперетравленої їжі). Доцільно випивати натщесерце гоголь-моголь (3—4 перепелиних яйця збити, додати 30 мл. коньяку й 1 ч. л. цукру). Такий само коктейль не зайвим буде вживати і перед обідом. Обов'язково їсти хліб із житніми висівками.
- Для того щоб повернути блиск пересушеному волоссю, можна скористатися таким рецептом. Збити в міксері 2 ст. л. оливкової олії, 2 перепелиних яєць і 1 ст. л. меду. Отриманою сумішшю змастити корені волосся і за допомогою гребінця рівномірно розподілити її по всьому волоссю. Через три години ретельно змити. Після такої процедури волосся стає м'яким і блискучим.
- У разі астми та алергії. Перепелине яйце розбити в мед, прийняти за три години до їди вранці, так само прийняти два яйця ввечері. Тривалість — 40 днів, потім 14 днів перерва. Цикл повторити.
- У разі опіків допоможе яєчне масло. Для того щоб його приготувати, свіжі яйця відварити протягом 15 хвилин, очистити, відокремити жовтки від білків. Жовтки розтерти ложкою, щоб вийшла кашка без грудочок. Потім цю кашку смажити на чистій сковороді протягом 45 хв. на слабкому вогні, щоб вийшло яєчне масло. Готове масло процідити і змащувати опіки — як свіжі, так і за давненими.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН

Носик О.М., Ступак М.М., Хрипко К.А. (м. Полтава, Україна)

Учитель повинен бути організатором, керівником учнівського і батьківського колективів. Педагогічна діяльність зобов'язує його виявляти та розвивати власні лідерські якості і готувати лідерів шкільного колективу. Завдяки лідерським якостям вчитель зможе приймати своєчасні самостійні рішення, переконувати учнів у правильності своєї позиції, вести їх за собою на шляху досягнення поставлених цілей, ефективно взаємодіяти з батьками школярів і колегами [1, с. 18].

Вітчизняні і зарубіжні педагоги минулого Д. Дьюї, О. Залужний, О. Лозинський, А. Макаренко, С. Русова, В. Сухомлинський, С. Шацький досліджували процеси розвитку педагогічного колективу та виховання лідерів. Ряд дослідників (Н. Белякова, В. Каширін, Є. Лук'яничов, О. Маковський, Н. Мараховська, О. Романовський, О. Скрипніков) розглядали необхідність

формування лідерських якостей майбутніх учителів у процесі навчання. Учена Н. Семченко досліджувала розвиток лідерських якостей майбутніх учителів у позааудиторній діяльності, А. Лутошкін, Р. Охрімчук, Т. Хацкевич – у громадській діяльності, Ю. Кращенко – в студентському самоврядуванні [2, с. 38-45].

Слово «лідер» (від англ. lead – вести) характеризує людину, здатну вести за собою, очолювати [4, с. 30].

Сучасна дослідниця Н. Мараховська визначає лідерські якості вчителя як інтегроване особистісне утворення, що сприяє якісному здійсненню педагогічної діяльності та включає мотиви, знання, лідерські вміння та стійку лідерську позицію. Здійснюючи аналіз першоджерел, Н. Семченко визначила систему провідних для педагогів лідерських якостей, які включають інтелектуально-креативні, морально-вольові, організаторсько-ділові й емоційно-комунікативні групи якостей.

Американський дослідник Р. Тід визначив ряд найбільш суттєвих якостей лідера: фізична і емоційна витривалість; розуміння покликання колективу і спрямування його діяльності; ентузіазм; дружлюбність; порядність. Згодом Р. Стогдилл узагальнив дослідження Р. Тіда і виділив п'ять головних якостей, якими повинен володіти лідер: розум чи інтелектуальні здібності; домінування над іншими; впевненість в собі; активність і енергійність; знання справи [2, с.40-41].

Питання лідерства є досить актуальним і в студентському середовищі. Лідер – це такий член малої групи, становлення якого відбувається в результаті взаємодії членів групи для її організації при проведенні конкретного завдання [6, с. 85]. Для того, щоб взаємодія старости з членами групи відбулася, необхідно знати, що найважливішим завданням справжнього лідера повинно бути розуміння ступеня моральної відповідальності людини як носія етики [3, с.8].

Лідерство не набуває нового значення, коли визначається словом «учитель», тому і лідерські якості мають універсальний характер та зміст, але їх використання, звичайно, буде залежати від конкретної ситуації, яка передбачена особливостями професійної діяльності.

Американська дослідниця Ш. Деніелсон пропонує чотири вміння, якими мають оволодіти вчителі-лідери, щоб бути успішними, а саме: уміння співпрацювати, фасилітативні вміння, вміння планувати та оцінювати. У роботах інших американських дослідників проблеми лідерства вчителів наголос робиться на міжособистісних уміннях, під якими розуміють уміння здобути та підтримувати необхідний рівень довіри до лідера, уміння побудувати діалогічні взаємовідносини у групі, уміння слухати та розуміти потреби інших, уміння конструктивно залагоджувати та відвертати безглузді конфлікти, а також емпатію та розвинути інтуїцію [6, с. 163].

Американські дослідники Л. Лешвей та ін. змальовують портрет педагога-лідера, в основі якого закладені п'ять складових: особистісні якості, здібності, знання себе, знання інших, характер.

Знання інших є результатом наявності у вчителя – лідера таких якостей, як емпатія та комунікативні навички.

Лідерські якості вчителя, на думку О. Пономаренко – це стійкі комплексні внутрішні утворення, які проявляються через систему потреб, мотивів, знань, умінь, навичок, переконань, цінностей, соціально-психологічних та індивідуально-особистісних властивостей учителя і визначають його діяльність та поведінку, забезпечують йому провідні позиції у системі міжособистісних стосунків, що дає змогу вчителю ефективно управляти групою, здійснювати вплив на всіх учасників педагогічної взаємодії та займати активну позицію у процесі професійного становлення та соціальних перетворень [6, с.163-164].

Роль лідерських якостей для майбутніх учителів природничих дисциплін є значною. Кожному вчителю важливо бути лідером, адже він повинен вести

за собою учнів. Лише людину наділену лідерськими якостями будуть слухатися діти.

Так як основними якостями лідера є комунікативність і організаторські здібності, то вчителя, який цих здібностей не має, важко назвати лідером. Він не зможе організувати клас, привести його до успіху як в навчальній діяльності так і в громадській, позакласній.

Якщо розглядати саме вчителя природничих дисциплін, учителя біології, то йому доведеться водити дітей на екскурсії. Саме в цій діяльності буде добре видно його лідерські якості. Якщо вчитель буде лідером, то його клас буде організованим і цілеспрямованим. Але якщо вчитель не буде лідером, то такі екскурсії будуть проходити не організовано, з можливими негативними наслідками.

Для вчителя хімії лідерські якості грають важливу роль перш за все в тому, щоб уберегти здоров'я дітей. Наприклад, під час уроку хімії учні користуються різними реактивами, якщо вчитель не організує і не скоординує їх роботу правильно, то вони можуть поранитися обладнанням тощо.

Нами досліджено рівень вихованості лідерських якостей майбутніх вчителів природничого факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. Респондентами стали студенти природничого факультету груп П-11 та П-31. Використано опитувальник лідерських якостей (за Є. Жариковим та Є. Крушельницьким) [5, с.7-12]. Спосіб її виконання такий: «пропонується 50 запитань, на які потрібно дати відповіді «так» або «ні». Середнього значення у відповідях не передбачено. Довго не замислюйтеся над висловленнями. Якщо сумніваєтесь, усе-таки зробіть оцінку на «+» або «-» («а» або «б») на користь альтернативної відповіді, до якої ви більше схиляєтесь» [5, с.116].

Результати дослідження показали, що студенти першого курсу групи П-11 мають середній і низький рівень вихованості лідерських якостей, а студенти III курсу групи П-31 мають усі рівні вихованості лідерських якостей. Але при порівнянні результатів досліджуваних груп виявлено, що група П-11 має більший лідерський потенціал, ніж група П-31, оскільки низький рівень складає 25%, коли у групи П-31 цей показник складає 40%.

Дослідження засвідчує, що необхідно цілеспрямовано виховувати лідерські якості. Основними компонентами лідерства є організаторські і комунікативні вміння. Тому щоб стати лідером потрібно навчитися переконувати і організовувати. Для цього майбутні вчителі повинні влаштувати диспути на яких вчитися відстоювати власну думку. Лідер повинен вміти досягти своєї мети. Лідер повинен бути впевненим у собі і не боятись. Тому якщо у майбутніх вчителів є які-небудь фобії, особливо пов'язані з дітьми, їх потрібно позбутися, перебороти. Наприклад, вчителю хімії, який боїться вогню, важко буде спрямувати дітей робити дослід з нагріванням речовин.

Важливим для лідера є адаптація в неочікуваних ситуаціях. Для того щоб краще адаптуватися потрібно більше знати. Тому майбутнім учителям природничих дисциплін необхідно постійно слідкувати за науковими новинами, особливо такими що стосуються їх профілю, багато читати. Якщо вони будуть обізнаними, то коли учні зададуть якесь запитання, зможуть на нього відповісти і цим заслужити повагу учнів, що є важливим для лідера.

Для того щоб розвивати в собі комунікативні навички, потрібно брати участь в наукових конференціях, різних виставах, конкурсах.

Для розвитку комунікативних якостей у групі можна грати в різні ігри типу «мішанина» (один пише якесь слово на дошці, але літери в ньому не на своїх місцях, а інші відгадують це слово, хто відгадає той пише нове слово), «криголами» тощо. Вони вчать логічно мислити і відстоювати свою думку.

Також лідер, особливо майбутній вчитель, повинен слідкувати за своїм зовнішнім виглядом.

Отож, нами було досліджено рівень вихованості лідерських якостей майбутніх вчителів природничих дисциплін і виявлено, що лідерські якості більш розвинені у студентів III курсу, аніж у студентів I курсу. Але при порівнянні їхніх результатів визначено що у I курсу більший потенціал розвитку лідерських якостей, ніж у студентів III курсу.

Література

1. Алфімов Д. Сучасні концепції виховання лідерів [Текст] / Д. Алфімов // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2011. – № 6. – С. 18–22.
2. Кращенко Ю. П. Студентське самоврядування як середовище виховання лідерських якостей майбутніх учителів / Ю. П. Кращенко / Проблеми сучасної педагогічної освіти: зб. наук. пр. Сер.: Педагогіка і психологія. – Ялта: Крим. гуманіт. ун-т, 2010. – Вип. 26. – Ч. 3. – С. 38–45.
3. Критсоніс В. Психологія лідерства в освітніх закладах [Текст] / В. Критсоніс // Управління освітою. – 2011. – № 2. – С. 8–10.
4. Мазур Н. Інноваційна діяльність у розвитку лідерських якостей особистості дитини [Текст] / Наталія Мазур // Імідж сучасного педагога. – 2009. – № 2-3. – С. 30–33.
5. Методики самопізнання майбутнього лідера: [збірник тестових методик] / Упоряд. М. В. Гриньова, Ю. П. Кращенко, Н. В. Беляєва. – Полтава: Видавець Шевченко Р. В., 2011. – 116 с.
6. Пономаренко О. Проблема лідерських якостей вчителя в дослідженнях американських вчених.[Текст] / О. Пономаренко// Порівняльно-педагогічні студії. – 2011. – №1(7). – С.160-164.

ХРИСТИЯНСЬКІ ЦІННОСТІ – ЧЕРЕЗ РОДИННЕ ВИХОВАННЯ

Пивовар Н.М., Хілінська Т.В. (м. Полтава, Україна)

У сім'ї закладаються основи соціальної поведінки підлітка як майбутнього продовжувача роду. Сьогодні суспільство занепокоєне якістю формування особистості. Не секрет, що на девальвацію сімейних обов'язків впливає низький рівень сексуальної культури, брак знань для створення й планування сім'ї.

Результатом цієї трагічної некомпетентності є високий рівень небажаних вагітностей, абортів, хвороб, що передаються статевим способом. Загострилася і проблема збереження сексуального й репродуктивного здоров'я.

За останні роки виникло і змінилось багато ідеологій, а разом з ними і виховних ідеалів. Теперішнє суспільство, яке досить довгий час було позбавлене можливості дати дітям морально-духовну основу і нині потребує повернення до християнського виховання. Предметом його є розвиток сумління людини, що утримує від зла і застерігає від гріха.

Включення християнських цінностей в освітньо-виховну систему є реальною альтернативою до бездуховності сьогодення часу.

Християнське виховання в першу чергу, повинне здійснюватися у родині. Батьки, як перші вихователі, повинні перейнятися основними засадами християнської моралі й відчутти необхідність наслідувати її у своєму житті.

Мати-християнка не належить собі: вона – мати і живе для дітей; вона ангел і хранитель домашнього затишку та добробуту у сім'ї; вона чиста, добра, покірна своєму чоловіку. Батько-християнин – це той, хто у своїй домівці вмiє зберегти порядок, працелюбство, покірність, богобоязнь. Святе Письмо говорить: ... хто не турбується про своїх і, особливо, про домашніх, той зрікся віри – гірше невірного.

Весь труд, вся турбота про дім лежить на батькові: він годує свою сім'ю, одягає, виховує, утримує домашніх. Дітей він вчить корисним й необхідним заняттям для їхнього майбутнього життя. Виховання дітей – його священний